

Ort och datum
Stockholm 2017-06-28

Vår referens
30601-2017/1037

Handläggare
Carita Fallström

Er referens
Fi2017/02150/K

Finansdepartementet

Fi.registrator@regeringskansliet.se

Fi.ordning.och.reda@regeringskansliet.se

103 33 Stockholm

Remissvar betänkandet Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning (SOU 2017:38)

Vårdförbundet begränsar sitt remissvar till de förslag som berör hälso- och sjukvården. Förbundet vidhåller de synpunkter förbundet lämnade i sitt remissvar över betänkandet Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78). Den vinstbegränsning som föreslogs i det betänkandet bör inte införas. Skattemedel ska användas på rätt, men förslaget om vinstbegränsning löser inte de svåra utmaningar som vården står inför i framtiden. Förbundet kan dock tillstyrka de flesta förslag som lämnas i nu aktuellt betänkande.

Som framgår av Vårdförbundets tidigare remissvar är förbundets primära fokus hälso- och sjukvårdens kvalitet och innehåll, insyn och transparens samt medarbetarnas anställningsvillkor och arbetsmiljö, oavsett om vården bedrivs offentligt eller privat. Ökad öppenhet och insyn om hälso- och sjukvårdens kvalitet, ekonomi och de anställdas arbetsvillkor ger möjlighet att bedöma om offentliga medel används på rätt sätt. Det finns inget som talar för att privat driven verksamhet har sämre kvalitet än offentligt driven verksamhet och att man av denna anledning bör införa en vinstbegränsning. Så som anges i nu aktuellt betänkande (s. 178) innebär en vinstreglering i sig inte någon garanti för att verksamheten får en bättre kvalitet. När det gäller de förslag som framställs i nu aktuellt slutbetänkande, och som berör hälso- och sjukvård, har Vårdförbundet följande synpunkter:

Avsnitt 10.2.3 om uppgiftsskyldighet

Vårdförbundet tillstyrker att det införs en tystnadspliktsbrytande uppgiftsskyldighet i patientsäkerhetslagen (2010: 659). Vårdförbundet vill beträffande detta understryka att man för angivna ändamål i möjligaste mån ska använda sig av avidentifierade uppgifter. Personuppgifter ska endast användas när det är nödvändigt. Detta bör förtydligas och framgå uttryckligen av författningstexten.

Avsnitt 10.5 om bättre förutsättningar att följa offentliga medel

Vårdförbundet tillstyrker att E-hälsomyndigheten ska ta fram enhetsdefinitioner samt att förutsättningarna för redovisning på enhetsnivå ska utredas. Detta bör gälla både för offentligt och privat, offentligt finansierad, vård. Som framgår av Vårdförbundets remissvar beträffande Ordning och reda i välfärden är Vårdförbundet positivt till

Välfärdsinsyn och vill att Välfärdsinsyn ska ges möjligheter att utveckla sin webbplats för ökad öppenhet och insyn om kvalitet, ekonomi och anställningsvillkor m.m. Vårdförbundet ser denna frivilliga öppna redovisning på enhetsnivå som ett alternativ till vinstreglering, eftersom ökad öppenhet och insyn underlättar möjligheten att ta ställning till om offentliga medel används på rätt sätt.

Vårdförbundet instämmer i att förutsättningarna för att inrätta ett verksamhetsregister över utförare på enhetsnivå bör utredas närmare när enhetsdefinitioner tagits fram.

Avsnitt 10.6 om bättre möjligheter att följa idéburna aktörer

Statistik beträffande idéburna aktörer behöver förbättras. Vårdförbundet instämmer i att Socialstyrelsen ska redovisa idéburen sektor särskilt. Det vore också bra om man i det allmänna företagarregistret skulle kunna klassificera organisationer som idéburna.

Avsnitt 11.2.2 om upphandlad verksamhet

Vårdförbundet instämmer i att Upphandlingsmyndigheten bör få ökade resurser för att stödja kommuner och landsting med bl.a. vägledningar om kravställning.

Avsnitt 11.2.3 om vård och omsorg i valfrihetssystem

I detta avsnitt föreslås att kommuner och landsting i varje enskilt fall noga bör överväga om fördelarna med konkurrensutsättning överväger nackdelarna. Detta är något som man får förutsätta att kommuner och landsting gör redan idag. Att inte göra denna bedömning vid konkurrensutsättning torde vara ett ytterst ansvarslöst agerande av ansvariga politiker.

Avsnitt 11.3.1 om sammanhållna insatser för individen

Vårdförbundet håller med om att berörda myndigheter bör identifiera och utveckla modeller för arbetssätt som kan stödja och utveckla en mer personcentrerad välfärd med en god samverkan över olika huvudmänna- och specialiseringsgränser. Förbundet delar utredningens uppfattning att konsekvenserna för den enskilda individen och möjligheten att hålla ihop individens insatser bör beaktas vid överväganden om konkurrensutsättning.

Andra utredningar för föreslagit lösningar för de hinder för samverkan som finns i regelverket. Dessa lösningar har Vårdförbundet välkomnat och det är olyckligt att förslagen i exempelvis betänkandet Rätt information på rätt plats i rätt tid (SOU 2014:23) fortfarande bereds och ännu inte lett till någon lagstiftning.

Avsnitt 11.3.2 om jämlikhet

Vårdförbundet håller med om att jämlikhets- och fördelningsaspekter bör beaktas när konkurrens- och ersättningssystem utformas. Som framgår av Vårdförbundets tidigare remissvar krävs det för att uppnå jämlik hälsa att vården har ett kompensatoriskt uppdrag både på befolkningsnivå och på personnivå. Det kompensatoriska uppdraget innebär att vården måste anpassa form och innehåll efter vilka resurser och förmågor befolkningen har i ett visst område och att vården, utifrån varje enskild persons resurser och förmågor, kompenserar där förmågorna sviktar. Man bör använda ersättningsformer som kapitering, socioekonomiskt index och mått som beskriver behov/situation i stället för diagnos.

Vårdförbundet avstyrker dock förslaget om att offentligt finansierad hälso- och sjukvård som utförs av en privat aktör bör bedrivas i en separat juridisk person. I denna del hänvisar förbundet till sitt tidigare remissvar.

I detta avsnitt hänvisas till regeringens proposition Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård. Vårdförbundet var kritiskt till detta förslag, bl.a. utifrån att det inte var visat att det fanns något behov av den föreslagna regleringen. Förbundet kan nu också konstatera att Riksdagen sade nej till regeringens förslag.

Avsnitt 11.3.3 om bättre uppföljning

Vårdförbundet är positivt till att Statskontoret bör ges uppdrag om att följa upp hur huvudmännen följer upp och kontrollerar privata utförare i välfärden.

Avsnitt 11.4 om definition av idéburna aktörer

Vårdförbundet håller med om att det bör tas fram en definition av idéburna aktörer.

VÅRDFÖRBUNDET

Sineva Ribeiro

Förbundsordförande

